

ŠKOLSKO NATJECANJE UČENIKA IZ GEOGRAFIJE 2007.
5. RAZRED

Zaporka _____ Bodovi _____

3

1. Spojite parove:

___ Svemir	A) planet
___ galaktika	B) sve što postoji
___ Mjesec	C) zvijezda
___ Zemlja	D) Mliječna staza
___ Sunce	E) prirodni satelit

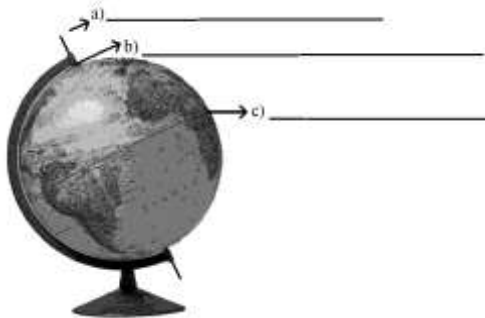
3

2. Spojite parove

___ 510 milijuna km ²	A) opseg ekvatora
___ 40 000 km	B) vrijeme rotacije Zemlje
___ 24 sata	C) vrijeme revolucije Zemlje
___ jedna godina	D) površina Zemlje

3

3. Uz crtež upišite objašnjenja:

2

4. Zaokružite slovo uz strjelicu koja prikazuje smjer rotacije.

2

5. Zaokružite slovo uz polutke na kojima se nalazi Hrvatska.

- a) sjeverna   b) južna   c) istočna   d) zapadna

2

6. Navedite kontinente kroz koje prolazi ekvator:

_____ .

2

7. Zemlji najbliži planeti („susjedi“) u Sunčevu sustavu su _____ i

_____ .

2

8. Koji uređaj uz geografsku kartu koriste brodovi za orijentaciju?

_____

3

9. Označite na karti

a) Brojkom 1 označite najmanji kontinent. To je _____.

b) Brojkom 2 najveći kontinent. To je _____.

c) Brojkom 3 kontinent na kojem je Hrvatska. To je _____.

2

10. Kontinente Starog svijeta označite kosim crtama.

2

11. Na najveći ocean upišite slovo **O**.

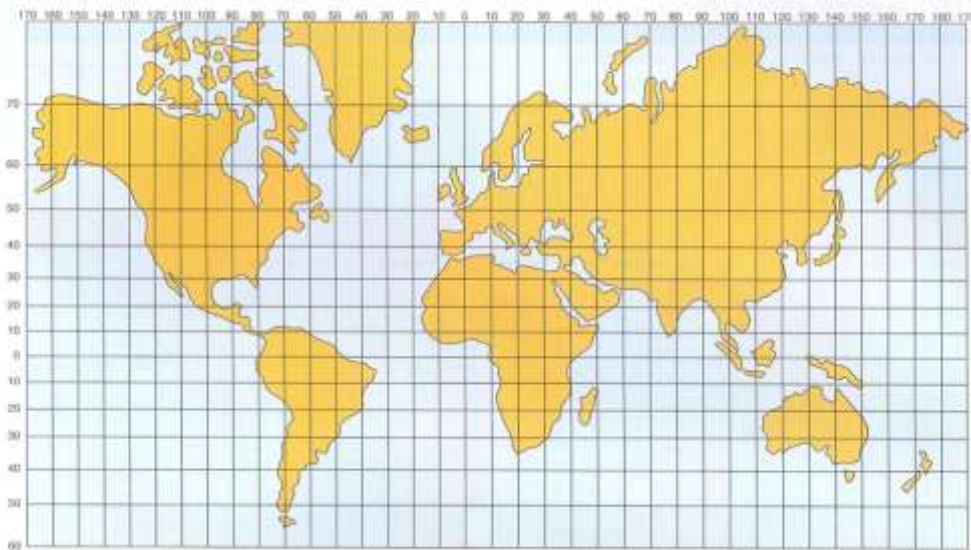
3

12. Na slijedećoj karti kružićima označite zadana mjesta i uz njih upišite slova

A) sjecište meridijana 30° istočno od početnog i paralele 40° južno od ekvatora

B) sjecište meridijana 30° zapadno od početnog i paralele 40° sjeverno od ekvatora

C) sjecište meridijana 20° istočno od početnog i paralele 50° sjeverno od ekvatora

2

13. Crte (linije, krivulje) koje čine geografsku mrežu su _____ i _____.

2

14. Zbog kojeg se gibanja Zemlje izmjenjuju dan i noć? Zbog _____.

3

15. Zaokruži slova uz posljedice revolucije Zemlje:

- a) različito trajanje dana i noći   b) izmjena dana i noći
c) izmjena godišnjih doba   d) izmjena Mjesečevih mjena

2

16. Koju paralelu okomito obasjavaju Sunčeve zrake u vrijeme proljetne ravnodnevce?
_____

2

17. Koje godišnje doba počinje 21.12. na sjevernoj polutki, a koje na južnoj polutki?

Na sjevernoj polutki počinje _____, a na južnoj _____.

2

18. Za uspješnu orijentaciju u prostoru, prije određivanja smjera kretanja pomoću geografske karte, moramo odrediti _____ i _____.

3

19. Uz brojučana mjerila upišite jedan od ponuđenih pojmova: topografska karta, plan, pregledna karta

- a) 1 : 5000 _____
b) 1 : 25 000 _____
c) 1 : 100 000 _____
d) 1 : 1 000 000 _____

2

20. Prema sadržaju koji prikazuju, geografske karte dijelimo na _____ i _____ karte.

3

21. Spojite parove tako da određenu boju pridružite prikazu na općoj karti:

___ Vransko jezero	1 zelena boja
___ državna granica	2 crna boja
___ željeznička pruga	3 crvena boja
___ nizine	4 plava boja

2	
---	--

22. Zaokružite slovo uz grad u kojem Sunce najranije izlazi:

- a) Split   b) Osijek   c) Rijeka   d) Zagreb

3	
---	--

23. Ako je istočno od datumske granice četvrtak, koji je dan zapadno od datumske granice?

_____

2	
---	--

24. Službeni naziv vremenskog pojasa u kojem se nalazi Hrvatska je

_____ (upišite naziv na hrvatskom jeziku).

3	
---	--

25. Svakom toplinskom pojasu pridružite jedno slovo i jednu brojku:

___ ___ hladni pojas	1 - između obratnica	A - četiri godišnja doba
___ ___ žarki pojas	2 - između polarnica i polova	B - vječno ljeto
___ ___ umjereni pojas	3 - između obratnice i polarnice	C-polarni dan i polarna noć

2	
---	--

26. Zaokružite slovo uz udio kopna na Zemljinoj površini:

- a) 21%   b) 29%   c) 50%   d) 71%   e) 79%

2	
---	--

27. Navedite Mjesečeve mijene počevši od mlađaka:

mlađak, _____

2	
---	--

28. Na koliko je vremenskih pojasa podijeljena Zemlja? _____

2	
---	--

29. Jedan vremenski pojas proteže se kroz _____ stupnjeva, jer se Zemlja za jedan sat okrene oko svoje osi za _____ stupnjeva.

2	
---	--

30. Položaj Zemlje prema Suncu 21. lipnja i 21. prosinca nazivamo _____ .